

"ועשיתם אתם" **כְּבִיכּוֹל, אֶתֶּזֶן תַּעֲבֹדוּן לְהוֹן** כביכול אתם אלה שתעשו
 ותתקנו את העולמות והספירות העליונות, **בְּגִין דְּבְהָהוּא אֶתְעֵרוּתָא**
דְּלְכוּן דְּאֶתֶזֶן עֲבָדִין לְתַתָּא, אֶתְעֵר לְעֵילָא לפי שבאותה
 התעוררות שלכם שאתם מתעוררים ומקיימים את המצות למטה אתם מעירים למעלה את
 שרשם וממשיכים בהם שפע גדול **וְעַל דָּא וְעֵשָׂה טוֹב כְּתִיב** ולכן כתוב
 בטח בה' ועשה טוב כי אתם עושים ומתקנים את הספירה הנקראת טוב על ידי הבטחון,
וְאִין טוֹב, אֶלָּא צְדִיק והספירה הנקראת טוב היא בחינת היסוד הנקרא צדיק,
דְּכְתִיב כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (ישעיה א) אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב הרי שהיסוד הנקרא
 צדיק הוא טוב. **כִּיּוֹן דְּאֶתֶזֶן עֲבָדִין הָאִי, וְדָאִי הָאִי טוֹב יִתְעֵר,**
כְּרִין כיון שאתם נותנים צדקה ומצות ומעשים טובים ודאי זה היסוד הנקרא טוב מתעורר
 למעלה ואז הוא שוכן במלכות ומשפיע בה ועל זה כתוב **שְׁכֵן אֶרֶץ וְרֵעָה**
אֶמוּנָה, וְכֹלָא חָד כי ארץ ואמונה הם בחינת המלכות והכל אחד.

צדיק מושל יראת אלהים ומיחד השכינה עם ז"א

שְׁכֵן אֶרֶץ, אֶרֶץ עֲלָאָה מה שכתוב שכן ארץ היינו השכינה הקדושה הנקראת
 ארץ העליונה. **דְּהָא לִית לָךְ בְּעֲלָמָא, דִּיכּוֹל לְמִשְׁרֵי**
בְּהָרָהּ כי מתוקף דיניה אין לך בעולם מי שיכול לשרות עימה, **עַד דִּיתְעֵר**
הָאִי טוֹב לְגַבְהִי עד שמתעורר היסוד הנקרא טוב להשפיע בה וממתק דיניה,
כִּיּוֹן דִּיתְעֵר לִיהִ, כְּבִיכּוֹל הוּא עֲבִיד לִיהִ וכיון שאדם הוא מעורר
 את היסוד להשפיע בה על ידי מעשיו הטובים נמצא שהוא כביכול עשה ותיקן אותה,

וּבְדִין שֶׁכֵּן אֶרֶץ, שְׂרֵי בְּנוֹה, אֵיכּוֹל אֵיבָה, אֲשֶׁתֶּעֶשֶׂע
 בְּהַרְהָ וְעַל יְדֵי כֵּן שֶׁכֵּן אֶרֶץ כִּי תוּכַל לְשֵׁרוֹת עִמָּה וְלֹאכּוֹל מִפִּירוֹתֶיהָ הַמִּתּוֹקִים אַחַר
 שֶׁכֵּבֵר נִתְמַתְקָה עַל יְדֵי הִסּוּד וְלֹהֶשֶׁתֶּעֶשֶׂע עִימָה וְלִיִּחְדָּה עִם ז"א. וְרַעֲהָ אֲמוֹנָה,
 דָּא אֶרֶץ אֲמוֹנָה הִיא הַמְּלֻכּוֹת הַנִּקְרָאֹת אֶרֶץ וְכֹלָא חָד פְּמָה דְּאֵת
 אֲמֹר וְהַכֵּל עֲנִין אַחַד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צב) וְאֲמוֹנָתְךָ בְּלִילוֹת. שְׁשֵׁלִיטַת
 הַמְּלֻכּוֹת הַנִּקְרָאֹת אֲמוֹנָה הִיא בְּלִילוֹת וְרַעֲהָ אֲמוֹנָה, הֵיִי דְּבַר לָהּ בְּכָל
 רְעִיתְךָ. וְזֶה מֵה שֶׁאֲמַר וְרַעֲהָ אֲמוֹנָה כִּי תִהְיֶה מִנְהִיג אֹתָהּ בְּכָל רְצוֹנְךָ בְּבַחֲנֵינִי צְדִיק
 מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים וְכְמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר לְהַלֵּן.

צְרִיךְ לְעוֹרֵר הִסּוּד כְּנֶגֶד הַמְּלֻכּוֹת שִׁמְתֵּךְ דִּינָה

וְאֵי לָא תִתְעַר לְקַבְּלָהּ, הָאֵי טוֹב וְאִם לֹא תְעוֹרֵר אֶת הִסּוּד לְנִגְדָה
 לְהַשְׁפִּיעַ בָּהּ חֲסָדִים וְלִמְתַּקָּה אֶתְרַחֵק מִנָּה וְלָא תִקְרַב בְּהַרְהָ
 תִתְרַחֵק מִמֶּנָּה מִלִּיחַד יְחוּדִים אֲצִלָּה וְאֵל תִּתְקַרַב אֲצִלָּה לְהַתְפַּלֵּל אֲצִלָּה וְלִבְקֵשׁ צְרִיכְךָ
 וּבִקְשׁוֹתֶיךָ, לָא תִקְרַב לְגוֹ אֶתְוֹן נִוְרָא יְקִידְתָּא אֵל תִּקְרַב לְתוֹךְ כְּבִשָּׁן
 הָאֵשׁ הַבוֹעֶרֶת מִדִּינָה קִשִּׁים כִּי אִזּו יִבְדְּקוּ מִעֲשִׂיךָ וּבְקַל תוּכַל לְהַעֲנִשׁ, וְאֵי תִקְרַב
 בְּהַרְהָ, בְּדַחֲלוֹ, כְּמֵאן דְּדַחֲלִיל מִן מוֹתָא וְאִם תִּקְרַב אֲצִלָּה
 לְהַתְפַּלֵּל מִחוּסֵר בְּרִירָה, תַּעֲשֶׂה זֹאת בִּירְאָה כְּמִי שֶׁמִּפְחָד מִהֲמוֹת. דְּהָא פְּדִין נִוְרָא
 דְּלִיב, וְאִזְקִיד עָלְמָא בְּשִׁלְהוּבֵי כִּי הִיא מְלֵאָה בְּדִינִים קִשִּׁים וְשׁוֹרְפַת
 אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁלְהַבַת הַדִּינִים. וְכִיּוֹן דְּאֶתְעַר לְקַבְּלָהּ הָאֵי טוֹב וְכִיּוֹן
 שֶׁהִתְעוֹרֵר לְנִגְדָה הִסּוּד לְהַשְׁפִּיעַ בָּהּ הַחֲסָדִים לְמַתֵּק אֶת דִּינָהּ, פְּדִין, שְׂאִירֵי

בְּגִוּוֹה, וְלֹא תִדְחַל מִנְּה אַנְתָּ. אז תוכל לשרות עימה ולא תפחד אתה
 מדיניה, בְּדִין ואז נאמר עליך, (איוב כב) וְתִגְזֹר אָמַר וַיִּקָּם לָךְ וְעַל
 דְּרִכֶּיךָ נִגְה אֹר. כי המלכות תקיים כל מה שתגזור.

המפזר ממונו לצדקה הוא מעורר את מקור השפע והברכה לנגדו להשפיע
 עליו יותר

תָּא חַוִּי, בְּנֵי מְהִימְנוֹתָא מִדְּבְרֵי לְהֵאִי לְרַעוּתְהוֹן בְּכָל
 יוֹמָא בא וראה כי בני האמונה מנהיגים את המלכות לרצונם בכל יום היינו

שמתפללים ומבקשים והיא עושה כרצונם. מֵאֵן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוֹתָא.
 ומי הם בני האמונה אֵינּוֹן דְּמִתְעַרֵּי הֵאִי טוֹב לְקַבְּלֵיהּ, וְלֹא חָם
 עַל דִּילֵיהּ אלו שמעוררים את היסוד לנגדה על ידי מצות הצדקה בכל יום ואינם

חסים על ממונם, וַיִּדְעֵי דְהֵא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֵיהּ יִתִּיר
 ויודעים שהקב"ה יתן להם יותר. כְּמָה דְאֵתָּ אָמַר כמו שהכתוב אומר, (משלי
 יא) יֵשׁ מִפִּזֹּר וְנוֹסֵף עוֹד כי על ידי שמפזר ממונו לצדקה לעניים ולהחזקת

התורה נוסף לו עוד הרבה שפע. מֵאִי טַעְמָא. ומה הטעם לכך בְּגִין דְּהֵאִי
 אֶתְעַר בְּרַכָּאן לְקַבְּלֵיהּ לפי שזה המפזר ממונו לצדקה הוא מעורר את מקור
 השפע והברכה לנגדו להשפיע עליו יותר, וְלֹא יֵימָא אִי אַתָּן הֵאִי
 הַשְׂתָּא, מֵאִי אַעְבִּיד לְמַחַר ועל כן אל יאמר אדם אם אתן עכשיו צדקה
 מה אעשה למחר וכיצד אפרנס את בני ביתי. אַלְא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

יְהִיב לִיָּה בְּרִכָּאן עַד בְּלִי דִי כִי הַקב"ה יִתֵּן לוֹ שַׁפַּע וּבִרְכָה עַד בְּלִי דִי, בְּמָה דְאֻקְמוּדֵי וּכְמוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲזו"ל עַל הַכְּתוּב "וְהִרְיָקוּתִי לָכֶם בְּרִכָּה עַד בְּלִי דִי"

עד שיבלו שפתותיכם מלומר די (שבת לב):.

ועשת את התבואה להוציא אות ה' אחרונה שהיא המלכות

וּבְגִין כֵּן, וּלְפִיכֵךְ, וְכִי תֹאמְרוּ מַה נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וְגו', מַה פְּתִיב. וְצִוִּיתִי אֶת בְּרִכָּתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשַׂת אֶת הַתְּבוּאָה לְשָׁלֹשׁ הַשָּׁנִים [100]. וַיֵּשׁ לְשֹׁאֵל וְעָשַׂת, וְעָשַׂתָּה מִיְבֵעֵי לִיָּה, מֵאִי וְעָשַׂתָּה. מֵהוּ וְעָשַׂת הִיָּה צָרִיךְ

אור הרשב"י

מטוהר פגם הלילה בעולמות עליונים, ומתישין כח פמליא של מעלה רח"ל, ואז נפסק השפע הלילה, וצריך השם יתברך ברוך הוא לצוות מחדש השפע שתלך כמו מתחילת הבריאה. וזה הוא וכי תאמרו כו', שהתורה מלמדת לאדם דרכי השם שיהיה שלם בבטחונו על אלהיו ולא יאמר כלל מה יאכל, כי כאשר הלילה יפול מן הכטחון לחשוב מה יאכל הוא עושה פגם הלילה בהשפע וכביכול מטריח כלפי שמיא לצוות מחדש את הברכה, ולכן אמרה התורה 'וכי תאמרו', פירוש כאשר תאמרו כך ואז תטריחו אותי אז 'צויתני' כו', אלא לא תתנהגו כך ותכטחו בה' בכל לבבכם ואז תלך השפע בלי הפסק כלל תמיד לא יחסר כל בה.

[100] וכתב החסיד רבי אלימלך מליזענסק זיע"א (נועם אלימלך פרשת בהר) בשם אחיו החסיד רבי זושא מאניפולי זיע"א להקשות למה הוצרכה התורה לכתוב לנו את קושיית האדם מה נאכל כדי לומר שיצוה את ברכתו לשלש השנים, והרי היה אפשר לומר אל תזרעו וכו' וצויתני את ברכתי וממילא לא נאמר אנו מה נאכל, ותירץ היות שהשם יתברך ברוך הוא כשברא את העולם השפיע מטובו צינורות מושכים שפע לצרכי בני אדם, ודרך השפע שלא להפסיק כלל, אלא כשהאדם נופל ממדרגתו ואין לו בטחון בבורא ברוך הוא, המשגיח אמיתי הון ומפרנס בריוח בלי הפסק כלל, אז עושה האדם ההוא במחשבתו ההיא אשר לא